

— Τέκνον, εἶμαι ἀνάξιος μοναχός, δέ-  
τις, μαθὼν ὅτι διατελεῖτε ἐν κινδύνῳ,  
ἤλθον νὰ λαλήσω ὑμῖν περὶ τῆς ψυχικῆς  
σωτηρίας σας.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ ἐτοιμοθάνατος·  
θεωρῶ ὅμως περιττὴν τὴν ὑμετέραν μέρι-  
μναν, διότι αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν καλλί-  
τερον.

— Ὁ Γορανφλότος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Τὸ πιστεύετε; εἶπεν.

— Εἶμαι βέβαιος.

— Ἀπάτη τοῦ διαβόλου, ὁ ὅποιος θέ-  
λει νὰ σας ἰδῇ θνήσκοντα ἀνεξομολόγητον.

— Ὁ Σατανᾶς ἐπλανήθη, εἶπεν ὁ ἀ-  
σθενής, διότι πρὸ μικροῦ ἐξομολογήθην.

— Εἰς τίνα;

— Εἰς ἄξιον ἱερέα, ἐλθόντα ἐξ Ἀβινιῶ-  
νος.

— Ὁ Γορανφλότος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Δὲν ἦτο ἱερεὺς, εἶπε.

— Πῶς! δὲν ἦτο ἱερεὺς, ἠρώτησεν ὁ  
δικηγόρος.

— Ὁχι.

— Πόθεν τὸ ἠξεύρετε;

— Τὸν γνωρίζω, ἀπήντησεν ὁ Γοραν-  
φλότος μὲ τόνον φωνῆς τόσον πειστικόν,  
ὥστε, ὅσον ἂν ἦναι ἐν γένει δύσκολον νὰ  
συγχυσθῶσιν οἱ δικηγόροι, ὁ ἡμέτερος  
Δαυὶδ ἐταράχθη. Ἀφοῦ δ' ἡ κατάστασις  
τῆς υγιείας ὑμῶν δὲν βελτιοῦται, προσέ-  
θετο ὁ μοναχός, πρέπει νὰ ἐξομολογηθῆτε.

— Τοῦτο καὶ ἐγὼ θέλω, εἶπεν ὁ δικη-  
γόρος μὲ φωνὴν ἰσχυροτέραν· πλὴν θὰ ἐξο-  
μολογηθῶ πρὸς ὄντινα ἐγὼ θέλω.

— Δὲν ἔχετε καιρὸν νὰ ζητήσητε ἔτε-  
ρον πνευματικόν, τέκνον μου, ἀφοῦ δ' εἴ-  
μαι ἐδῶ ἐγώ...

— Πῶς δὲν ἔχω καιρὸν, ἀνέκραξεν ὁ ἀ-  
σθενής μὲ ἔτι ἰσχυροτέραν φωνήν· ἀφοῦ  
σας λέγω, ὅτι αἰσθάνομαι καλλίτερα; ἀφοῦ  
σας βεβαιῶ, ὅτι θὰ δικαφύγω τὸν  
κίνδυνον;

— Ὁ Γορανφλότος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν  
διὰ τρίτην φοράν.

— Καὶ ἐγώ, εἶπε μετὰ τοῦ αὐτοῦ φλέγ-  
ματος, σὰς βεβαιῶ, τέκνον μου, ὅτι οὐδὲν  
καλὸν ἐλπίζω δι' ὑμᾶς· εἰσθε καταδεδι-  
κασμένοι ὑπὸ τε τῶν ἱατρῶν καὶ ὑπὸ τῆς  
θείας Προνοίας· ἠξεύρω, ὅτι εἶναι θλιβε-  
ρὸν ὅ,τι σὰς λέγω, ἀλλὰ πάντες ἐκεῖ φθά-  
νομεν ταχέως ἢ ἀργά· ὑπάρχει ἡ στάθμη,  
ἡ στάθμη τῆς δικαιοσύνης· ἄλλως εἶναι  
παρήγορον ν' ἀποδημῇ τις τοῦ προσκαίρου  
τούτου κόσμου, ἀφοῦ θ' ἀνάστηθῇ εἰς τὸν  
ἕτερον, τὸν αἰώνιον. Αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας  
τὸ ἔλεγε, τέκνον μου, ἐνῶ ἦτο ἐθνικός.  
Ἐμπρός, ἐξομολογήθητε, ἀγαπητὸν τέκνον.

— Ἀλλὰ σὰς βεβαιῶ, πατέρα μου, ὅτι  
αἰσθάνομαι ἤδη ἰσχυρότερος· ἴσως εἶναι  
ἀποτέλεσμα τῆς ἀγίας παρουσίας σας.

— Πλάνη, τέκνον μου, πλάνη, ἐπέμεινε  
λέγων ὁ Γορανφλότος· κατὰ τὰς τελευ-  
ταίας στιγμὰς, ὑπάρχει ψευδὴς ἐπάνοδος  
τῶν ζωτικῶν δυνάμεων· εἶναι ἡ τελευταία  
ἀναλαμπὴ τῆς θβεννυμένης λυχνίας. Ἐμ-  
πρός, ἐξηκολούθησεν ὁ μοναχός, καθήσας  
πλησίον τῆς κλίνης, εἰπατέ μοι τὰς ρα-  
διουργίας, τὰς συνωμοσίας, τὰς μηχανορ-  
ραφίας σας.

— Τὰς ραδιουργίας, τὰς συνωμοσίας,  
τὰς μηχανορραφίας μου! ἐπνέλαθεν ὁ  
Νικόλαος Δαυὶδ, ἀπομακρυνθεὶς τοῦ πα-  
ραδόξου μοναχοῦ, τὸν ὅποιον δὲν ἐγνώρι-  
ζεν, ἀλλ' ὅστις ἐφαίνετο, ὅτι ἐγίνωσκεν  
αὐτὸν ἀριστα.

— Ναί, εἶπεν ὁ Γορανφλότος, διαθέσας  
καταλλήλως τὰ εὑρέα ὡτά του, ἵνα δε-  
χθῶσι τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ἐνώσας τοὺς  
δύο ἀντίχειρας ἐπὶ τῶν συμπεπλεγμένων  
χειρῶν του· ἀφοῦ δέ μοι εἶπητε τὰ πάντα,  
δώσατέ μοι τὰ ἔγγραφα καὶ ἴσως ὁ Θεὸς  
μοι ἐπιτρέψῃ νὰ δώσω ὑμῖν ἀφελὴν ἀμαρ-  
τιῶν.

— Τίνα ἔγγραφα; ἀνεφώνησεν ὁ ἀσθε-  
νής μὲ φωνὴν τόσον ἰσχυρὰν καὶ ἔντονον,  
ὥς ἂν ἦτο ἐντελὲς ὕγις.

— Τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὁ ὑποτιθέ-  
μενος ἱερεὺς ἐκόμισεν ὑμῖν ἐξ Ἀβινιῶνος.

[Ἐπειτα συνέχισε].

Δμλ.

## TESAMMENOI ZONTEΣ

[Διήγημα *Elie Berthet*]

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενο φύλλον.]

Βεβαίως σπουδαῖον ἦτο ν' ἀνάψῃ τις  
πυρετὸν, εἰς τὸ ἀνάπλεων ἀερίων ἐκεῖνο  
μέρος, ἕνεκα τῆς προσφάτου καταπτώσεως  
τοῦ ἀνθρακος, διὰ τοῦτο, πρὶν ἢ ἀποκριθῇ  
εἰς τὸν φίλον του ὁ Ἀντώνιος, ἐξήτασε  
λεπτομερῶς τὴν ἔτι καίουσαν λυχνίαν. Ὁ  
Ἀντώνιος, λίαν πεπειραμένος περὶ τὰ τοι-  
αῦτα, δὲν ἐθεώρησε μέγιστον τὸν κίνδυνον,  
διότι ἀπεκρίθη:

— Ἡμποροῦμεν ἀκόμη νὰ τὰς ἀνάψω-  
μεν, ἀλλὰ γρήγορα... ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγο  
θὰ ἦναι πολὺ ἀργά.

Ἐσπευσαν ν' ἀνάψωσι πυρετὰ δι' ὧν ἦσαν  
ἐφωδιασμένοι καὶ αἱ λυχνίαι ἀνήφθησαν  
ἄνευ τινὸς ἀπευκαΐου. Παρετήρησαν ὅτι  
ἡ πρὸ μικροῦ γενομένη κατάρρηξις, κατέ-  
λαβεν ὅχι μόνον τὴν στοὰν τῆς εἰσόδου,  
ἀλλὰ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἐκμεταλλεύσεως.  
Πάντα ταῦτα ἐσχημάτιζον σημαντικὸν  
ὄγκον, θὰ ἦτο δὲ παραφροσύνη ὅπως δοκι-  
μάσῃ τις ν' ἀνοίξῃ διόδον· ὤφειλον λοιπὸν  
ἀλλαχθῆναι νὰ ζητήσωσι τὴν σωτηρίαν των,  
ἐὰν τοῦτο ἦτο δυνατόν.

— Ἀντώνιε, εἶπε χαμηλοφώνως ὁ Λεο-  
νάρδος, σὺ θὰ ἠξεύρεις τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ  
μεταλλείου· ὑπάρχει ἀπ' ἐδῶ στοὰς τις φέ-  
ρουσα εἰς τὰ ὀρύγματα τῶν κλιμάκων;

— Δὲν ἐπῆγα μακρύτερα ἀπὸ τὸν στόλο  
τῆς *Μελαρῆς Παρθένου*, ἀπεκρίθη κατη-  
φῆς ὁ Ἀντώνιος. Δὲν ἐργάζονται πλεῖα μα-  
κρὰ ἀπ' ἐδῶ... θὰ ἦναι περισσότερο ἀπὸ  
τριακτὰ ἢ τετρακτὰ χρόνοι... καὶ ἀκόμη  
ποῖος ἠξεύρει! Λέγουσι, ὅτι ἐβγαλαν ἀπὸ  
ὄλας ταῖς μερικαῖς τὴν ξυλεια, καὶ ὅτι ἀ-  
φισαν νὰ πέσουν καὶ στοαὶς καὶ ἀνθρακῶ-  
νες... ἤχαθήκαμε!

Κατὰ δυστυχίαν ὁ Ἀντώνιος δὲν ἠδύ-  
νηθη νὰ περιστείλῃ τὴν ἐκφράσιν τοῦ φέ-  
βου τούτου. Αἱ νεανίδες ἤκουσαν τοὺς τελευ-  
ταίους λόγους τοῦ Ἀντωνίου.

— Τι λέγεις, Ἀντώνιε, ἀνεφώνησεν ἐν-  
τρομος ἡ Γερτρούδη, ἐτάφημεν λοιπὸν  
ζῶντες; ἢ...

— Ὁ Ἀντώνιος δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ν'  
ἀποκριθῇ.

Ἡ δεσποινὶς Βὰν Βέστη ὕψωσε τὰς χεῖ-  
ρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ψιθυρίζουσα:

— Ἀχ! δυστυχῇ μου πατέρα, τίς θὰ σε  
παρηγορήσῃ;

Εἶτα δὲ στρεφομένη πρὸς τὸν Λεονάρδον  
προσέθηκε δι' εὐσταθοῦς φωνῆς:

— Μή μας κρύπτετε τὴν ἀλήθειαν· θὰ  
ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀκούσωμεν...  
δὲν ὑπάρχει καμμία ἐλπίς; Πρέπει νὰ  
προετοιμασθῶμεν διὰ ν' ἀποθάνωμεν ὡς  
χριστιαναί!

— Ὑπάρχει ἐλπίς, δεσποινίς, ὑπέλαβεν  
ὁ Λεονάρδος βεβαίως εἰς τὸ στῶμα τοῦτο  
τοῦ μεταλλείου εὐρίσκεται ἐτέρα ἐξοδος,  
ἐκτὸς τῆς γνωστῆς μας, διότι, καθ' ὅν χρό-  
νον τὸ στῶμα τοῦτο ἦτο εἰς ἐκμετάλλευ-  
σιν, δύο τοῦλάχιστον ὀρύγματα ἦσαν ἀνα-  
πόφευκτα πρὸς ἀνάνεωσιν τοῦ ἀέρος. Ὑπο-  
θέτω λοιπὸν ὅτι τὰ ὀρύγματα εἶναι αὐτὰ ἐ-  
κεῖνα τὰ καὶ σήμερον ἐν χρήσει. Ἐὰν λοιπὸν  
ἡ κατάρρηξις μᾶς ἀποκλείει τῆς ὁδοῦ τοῦ  
μεγάλου ὀρύγματος, θὰ εὕρωμεν ἐδῶ διό-  
δον, ἥτις νὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὰ ὀρύγματα  
τῶν κλιμάκων.

— Λησμονεῖτε ὅμως ὅτι καθ' ὃν χρό-  
νον ὁ πάππος μου ἔζη καὶ ὅτε ἡ *Βασιλικὴ*  
φλέψ ἐξμεταλλεύετο, ἤκουοντο εἰς ἐν μόν-  
ον ὄρυγμα διὰ τε τὴν ἐξαγωγήν καὶ τὴν  
ἀνάνεωσιν τοῦ ἀέρος;

— Ὁ Λεονάρδος ἐγνώριζε τοῦτο κάλλιστα·  
οὐχ ἦττον ἐπέμενεν εἰς τὴν πεποιθήσιν του,  
ὅτι θὰ εὕρισκον δευτέραν διόδον.

— Θάρρος, δεσποινίς, θ' ἀπαλλάγῃμεν  
ἀπὸ τῆς συμφορᾶς αὐτῆς, ἔλαβον προφυ-  
λάξεις λίαν χρησίμους· Ἐντὸς τοῦ σάκκου,  
τὸν ὅποιον φέρω, εὐρίσκονται προμήθειαι,  
ἐλαῖον καὶ διάφορα ἄλλα χρειώδη, ἐλά-  
βομεν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρακωρυχείων, ἐρ-  
γαλεῖα τινὰ διὰ πᾶσαν περίπτωσιν.

Οὕτως ὁμιλῶν, ἐδέκνυντο πέλεκυν ἀνηρτη-  
μένον ἐκ τῆς βυρσίνης αὐτοῦ ζώνης.

— Ὁ Θεὸς μᾶς προστατεύει, σὰς λέγω,  
ἐξηκολούθησεν ἐνθουσιῶν, δὲν θ' ἀνεχθῇ ν'  
ἀποσθεσθῶσιν ἐντὸς τοῦ πενθίμου αὐτοῦ τό-  
που, αἱ ὑπὸ τὴν προστασίαν μου πολύτι-  
μοι αὐταὶ ὑπάρξεις!

— Ὅσον διὰ μένα, ἡμπορῶ ν' ἀποθάνω  
μὲ ὑπομονήν, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ἂν ἠξεύρα  
ὅτι τὰ καυμένα τὰ κορίτσια, θὰ ἦσαν ἀ-  
σφαλισμένα ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ  
ἐργαστηρίου.

Ἡ Γερτρούδη ἐθλίψε πυρετωδῶς τὴν  
χεῖρα τοῦ ἐξαδέλφου της, χωρὶς νὰ προ-  
φέρῃ λέξιν ἢ Ἀμαλία εἶπε μετὰ διαχύσεως:

— Ὅλοι πρέπει νὰ ὑποστώμεν τὴν αὐ-  
τὴν τύχην· ἐὰν ἡ Γερτρούδη καὶ ἐγὼ σω-  
θῶμεν, δικαί νὰ μὴ σωθῇτε καὶ σεις;

— Ἐμπρός! εἰς τὸ ἔργον! ἀνέκραξεν  
ὁ Λεονάρδος, πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν τοῦ  
χρόνου ἕως ὅτου...

Ἐσιώπησεν.

— Ἐως ὅτου αἱ δυνάμεις μας δὲν ἐξαν-  
τληθῶσι, δὲν ἔχει οὕτω; — προσέθεσε χα-  
μηλοφώνως ἡ δεσποινὶς Βὰν Βέστη, — καὶ  
ὁ ἄνθρωπος ἀναπνέομεν δὲν μολυνθῇ.  
Πάραυτὰ πάντες ἡτοιμάσθησαν, πρὸς ἀ-

ναζήτησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Λεονάρδου ὑπο-  
θείσης δευτέρας διόδου.

#### Ἡ Δίοδος

Ὁ ἀνθρακῶν τῆς *Μελανῆς Παρθένου* ἦτο πλήρης περιστροφῶν καὶ ἐλιγμῶν, πρὸς δὲ ἀπεραγμένους ἐκ χώματος καὶ λίθων.

Αἱ νεάνιδες καὶ οἱ ἐργάται, κρατοῦντες τὰς λυχνίας των, ἐξήταζον ἐπισταμένως, ἀλλὰ μάτην! οὐδὲν ἐνέγκρινε τὴν ὑπαρξίν στοᾶς.

Βαρῶς αἱ ἀτυχεῖς κατεβλήθησαν, φρικῶδης δὲ ἀπόγνωσις ἀπεικονίζετο ἐπὶ τοῦ προσώπου των. Ἡ Ἀμαλία καὶ ἡ Γερτρούδη ἐκάθησαν ἐπὶ τινος δοκοῦ σκωληκοβρώτου, ὁ δὲ Ἀντώνιος, κατηφής, ἴστατο πλησίον των.

Ὁ Λεονάρδος μετ' ἀκουράστου ἐπιμονῆς παρετήρει μετ' ἐνδικέροντος ἔγχνῃ τινὰ διαυλακκούντα τὸ ἔδαφος τοῦ μεταλλείου· παρηκολούθησε δὲ κρατῶν τὴν λυχνίαν του τὰ ἔγχνῃ ἐκεῖνα, τὰ φέροντα εἰς τὴν ἐσχάτιαν τοῦ ἀνθρακῶνος, ἔνθα ἀπροσδοκῆτως ἐχάνοντο ὑπὸ σωρὸν ἐρείπιων.

Ἐπὶ τέλους ὁ Λεονάρδος ἀνεκάλυψε μεταξὺ τῶν χωμάτων, καὶ τῆς στέγης τοῦ ἀνθρακῶνος, ὅπῃ τινὰ, ἥτις ὑπέκρυπτεν ἴσως κοιλώμα τι. Ἐξήτησε καὶ εὗρεν, ἐκ τῶν διεσπαρμένων ἐπὶ τοῦ ἔδαφους, δοκὸν σεσηπυῖαν μεταχειρισθεὶς πρὸς καταμέτρησιν τοῦ βάθους τῆς ὀπῆς, ἀλλὰ κατὰβυθισθεὶς τῆς δοκοῦ ἐντὸς αὐτῆς ἀπήντησε κενόν.

— Ἀντώνιε! δεσποινίδες! ἐκράυγαsen ἔνθους, τρέξατε... εὗρον τὴν διόδον τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν.

Ἡ Ἀμαλία καὶ ἡ Γερτρούδη ἔδραμον, ἀλλ' ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἐξαπατηθεῖσα ἐλπίς των, ὅτε εὗρέθησαν πρὸ ἀδιαβῆτου τοίχου. Ὁ Ἀντώνιος ἐθεώρησε περίεξ, καὶ εἶπεν ὀργίλως πῶς:

— Ποῦ εἶναι λοιπὸν ὁ δρόμος; χωρὶς ἄλλο ὀνειρεύεσθαι.

— Δὲν βλέπετε τὰ ἔγχνῃ αὐτὰ τῶν τροχῶν, ὑπέλαθεν ὁ Λεονάρδος· ἀναντιρρήτως εἶνε τὰ ἔγχνῃ τῶν χειραμαξῶν τῶν πρὸς μεταφορὰν τῶν γαιανθράκων, πρὶν ἔτι ἐφρευθεῖσιν αἱ σιδηρεῖς ραβδώσεις. Εὕρισκόμεθα λοιπὸν βεβίαις ἐπὶ τῆς στοᾶς. Δύναται δὲ νὰ διακρίνῃς τοῦτο ἀπὸ τὰ ἔγχνῃ αὐτὰ τὰ ὁποῖα καθίστανται αἰφνιδίως ἀφανῆ, ὑπὸ τὰ ἐρείπια ταῦτα· τοῦτο εἶνε βεβία ἀπόδειξις ὅτι εὕρισκόμεθα πρὸ καταρρεύσεως ἀβυσσοῦς, μετὰ τινων δὲ στιγμῶν ἐργασίας, θὰ ἀνακαλύψωμεν τὴν στοᾶν.

Ὁ Ἀντώνιος ἐξεπλάγη ἐκ τῆς ὀξυνοίας τοῦ συντέχνου του.

— Εἶναι σωστό, ἔλεγε θαυμάζων εἰς ἐκάστην παρατήρησιν τοῦ Λεονάρδου, ἔχεις δίκαιον... πῶς τὸ 'κατάλαβες;

— Λοιπὸν, κύριε Λεονάρδε, ἠρώτησεν ἡ Ἀμαλία τεταραγμένη, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι δὲν λανθάνεσθε, ποῦ θὰ μας ὁδηγήσῃ ἡ νέα αὕτη στοᾶ;

— Ἀγνοῶ, δεσποινίς, ἀλλ' ἐλπίζω, εἰς τὴν σωτήριαν... Ἐμπρός! Ἀντώνιε, ὁ

καιρὸς ἐπείγει· ἐπὶ τὸ ἔργον! Καὶ ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ συνεργασθῶμεν, ἐνεκεν ἐλπίσεως ἐργασιῶν, θὰ βοηθῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον... ἀρχίζω... δός μοι τὴν σκαπάνην σου.

Καὶ ἔλαβε τὴν ἐκ τῆς ζώνης τοῦ Ἀντωνίου κρεμασμένην σκαπάνην ἀρχόμενος τῆς ἐργασίας μετὰ πυρετώδους δραστηριότητος. Ἡ Ἀμαλία τῷ εἶπε φιλικῶς:

— Ἐὰν ἡ ῥώμη, τὸ θάρρος, καὶ ἡ νοήμοσύνη ἰσχύουσιν, θὰ ἐπανιδώμεν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Φίλοι, ἐστέ βέβαιοι, ὁ πατήρ μου θ' ἀμείψῃ γενναίως τὴν ἀφοσίωσίν σας.

Ὁ Λεονάρδος ἠγέρθη καί:

— Θὰ μας ἀνταμείψῃ, δεσποινίς; ὑπέλαβε μετὰ πικρίας.

Καὶ ἐπανάρξῃς τὴν ἐργασίαν του· ἡ Ἀμαλία ἀπεμακρύνθη βραδέως, ἐπ' ἀνακαθίστατο ἐπὶ τῆς δοκοῦ, πλησίον τῆς Γερτρούδης.

Οἱ δύο ἀνθρακωρῶχοι ἀλληλοδιαδόχως καὶ δραστηριῶς ἐργάσθησαν ἐπὶ μίαν ὥραν. Ὁ Λεονάρδος δὲν ἠπατήθη εἰς τὰς προβλέψεις του. Καθ' ὅσον ἡ ἐργασία προὔχωρει παρούσῃζοντο ἡ στέγη καὶ τὰ τοιχώματα στοᾶς τινος.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔδαφος δὲν ἦτο στερεόν, ὑπεχώρει εὐκόλως εἰς τὰς ἠνωμένας προσπαθείας τῶν δύο ῥωμαλέων νέων, καὶ ἡ ὀπῇ ταχέως ἐμεγαλύνθη.

Ἦδη ὁ Λεονάρδος, παρατηρῶν διὰ τῆς λυχνίας του ἐντὸς τῆς κοιλότητος, εἶδεν ὅτι ἡ στοᾶ ἦτο ἐλευθέρη.

Κραυγὴ ἠκούσθη ταυτοχρόνως.

Ἡ δεσποινὶς Βὰν Βέστη, ἐξηγλημένη ὑπὸ τοῦ κόπου, τῆς ἀναπνοῆς τοῦ μεμολυσμένου ἀέρος, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν συγκινήσεων τῆς ἡμέρας, εἶχε πέσει λιποθύμος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Γερτρούδης. Ὁ Λεονάρδος ἔδωκεν εἰς τὸν σύντροφόν του τὴν σκαπάνην, ἣν ἐκράτει κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καί.

— Ἐξοικολούθει, τῷ εἶπε, πᾶν λεπτόν παρεχόμενον εἶναι πολύτιμος ἀπώλειαν.

Καὶ ἔδραμε πρὸς τὴν Ἀμαλίαν, ἥτις εἶχεν ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις.

Ἄν καὶ ἡ Γερτρούδη ἦτο καὶ αὕτη ἐξηγλημένη, ἐν τούτοις τὴν ὑπεστήριζεν ὁσον αἱ δυνάμεις τῆς τῇ τὸ ἐπέτρεπον.

Φθάσας ὁ Λεονάρδος ἐγονυπέτησεν, ὅπως ὑπεγείρῃ τὴν θελκτικὴν κεφαλὴν τῆς Ἀμαλίας. Καθ' ὃν δὲ χρόνον οὗτος ἐφρόντιζε διὰ τὴν λιποθύμον Ἀμαλίαν, ἡ Γερτρούδη ἐβύβηζε τὸ ῥινόμακτρον τῆς ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἐσχηματίζετο ἐκ τῶν ἐκ τοῦ θόλου πιπτόντων σταγόνων καὶ δι' αὐτοῦ ἐβρεξε τὸ μέτωπον τῆς λιποθύμου Ἀμαλίας, ἥτις ἀνέλαβε μετὰ μικρὸν τὰς αἰσθήσεις τῆς, καὶ ἠνέφθε τοὺς ὀφθαλμούς, οὓς προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Λεονάρδου, ὅστις ἴστατο κεκλιμένος παρατηρῶν αὐτὴν μετὰ μεγίστης ἀγωνίας.

— Εὐχαριστῶ... φίλε μου... εἰμαι καλλίτερα... εἰμαι καλά, εἶπε μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς, καὶ μειδιῶσα ἡ Ἀμαλία.

Καὶ προσεπάθησε νὰ ἐγερθῇ. Ὁ Λεονάρδος δὲν ἀπεμακρύνθη αὐτῆς, καθότι ἐνόμισεν ὅτι ἡ μικρὰ καὶ παγετώδης τῆς χεὶρ ἐκράτει τὴν ἰδικήν του. Ἡ ἔνδειξις

ἐκείνη τῆς εὐγνωμοσύνης, ἡ λέξις ἐκείνη: *φίλε μου*, τὴν ὁποίαν ἡ ὥρα καὶ σεμνὴ νεανὶς προέφερε, τὸν συνεκίνησαν βαθέως.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὁ Ἀντώνιος ἀνέκραξε:

— Λεονάρδε, ἡμποροῦμε νὰ περᾶσωμεν!

Ὁ Λεονάρδος ἔστη ἀκίνητος, καὶ ἐφάνη μὴ ἀκούσας τὴν εὐτυχὴ ἐκείνην εἰδήσιν.

— Ἀς περᾶσωμεν λοιπὸν ταχέως, εἶπεν ἡ Γερτρούδη, ἐπιθυμῶ ν' ἀφήσω γρήγορα τὸ τρομερὸν αὐτὸ μέρος. Ἡ δεσποινὶς Ἀμαλία, πιστεύω, ἡμπορεῖ τῶρα νὰ περπατῇ.

— Ναί, ναί... ἐψέλλισεν ἡ Ἀμαλία.

Ἀλλ' ἐγερθεῖσα ἠσθάνθη τὰς κινήμας τῆς καμπτομένης. Ὁ Λεονάρδος μετὰ δειλίας τῇ ἐπρότεινε νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ, ἀλλ' ἐκείνη ἠρνήθη, καὶ λαβούσα τὸν βραχιόνά τῆς Γερτρούδης διηυθύνθησαν πρὸς τὴν ἀκρὰν τοῦ ἀνθρακῶνος.

Τῷ ὄντι, εἶχον κατορθώσει ν' ἀνοίξωσι τὴν εἰσόδον τῆς στοᾶς, ὁ δὲ Ἀντώνιος, ὠθούμενος ὑπὸ περιεργίας, εἰσεχώρησεν ἐντὸς αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐφάνετο μεμολυσμένος, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκεῖνον τῶν ἀνθρακωρῶχων τῆς *Μελανῆς Παρθένου* ἡ πλοῦς τῆς λυχνίας, τὸ ἀλάνθαστον αὐτὸ σημεῖον, εἶχεν ὠχρίασαι μόνον ὀλίγον. Ἡδύναντο ὅθεν νὰ εἰσέλθωσιν ἀκινδύνως, αἱ δὲ δύο νεάνιδες, ὑπερπηδήσασαι τὰ ἐρείπια, εὗρεθησαν ἐντὸς τῆς διόδου.

Πράγματι, ἡ στοᾶ ἐκείνη ἐχρησίμευε, πρὸς μετακόμισιν τῶν γαιανθράκων, ὡς ὀρθῶς εἶπεν ὁ Λεονάρδος, δὲν ἦτο δὲ ἐσκαμμένη ἐντὸς τοῦ ἀνθρακῶς, ἀλλ' ἐπὶ σκληροῦ βράχου, ὅστις, ἐκτός τινων διηθήσεων ὕδατος, ἐπὶ πολὺ ἀντίστη εἰς τὴν πᾶρδον τῶν ἐτῶν, διὸ οὐδεμία κατάρρηξις παρετηρεῖτο.

Ἐσπευσαν τοσοῦτον, ὅσον ἡ κατάστασις τῆς Ἀμαλίας τὸ ἐπέτρεπε. Συγχρόνως ἡ διόδος τοσοῦτον καθίστατο στενὴ, ὥστε αἱ δύο φίλοι δὲν ἠδύναντο νὰ βαδίζωσι κατὰ μέτωπον, καὶ τότε ἡ δεσποινὶς Βὰν Βέστη ἠγαγκάζετο νὰ στηρίξῃ τὰς χεῖράς τῆς ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς προπορευομένης Γερτρούδης. Ἐπὶ τέλους ἡ Ἀμαλία ἠρώτησε μετ' ἀγωνιώδους φωνῆς:

— Ποῦ πηγαίνομεν;

— Δεσποινίς, ὑπέλαθεν ὁ Λεονάρδος, ὑποθέτω ὅτι ἡ στοᾶ αὕτη φέρει εἰς τὰ ὀρύγματα τῶν κλιμάκων... ἐντὸς ὀλίγου ἴσως θὰ ἤμεθα, μακρὰν παντὸς κινδύνου.

— Πιστεύετε εἰς τὸν Λεονάρδον, δεσποινίς, προσέθηκεν ὁ Ἀντώνιος, σοῦ εἶναι ἔνας! Ἴδετε πῶς ἐξετρώπωνεν αὐτὸν τὸν δρόμον, τὸν ὅποιον κανεῖς δὲν ἐγνώριζεν;

— Αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην θὰ τῷ ὀφείλομεν, ἐψιθύριεν ἡ δεσποινὶς Βὰν Βέστη.

Ὁ Λεονάρδος ἐν τούτοις, μ' ὄλην τὴν φαινομενικὴν βεβαιότητά του, δὲν ἦτο οὐδόλως πεπεισμένος ὅτι δὲν ὑρίστατο πλέον κίνδυνος, διὸ ἐβόδιζε πρῶτος, συσπῶν τὰς ὀφρὺς, καὶ προσπαθῶν νὰ μαντεύσῃ ποῦ ἐπερατοῦτο ἡ μυστηριώδης ἐκείνη διόδος.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

B. Θ. I.